

GLASNIK

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 8

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
pololetna . . . K 2.—
četrletna . . . K 1.—

Posamezna številka
stane 10 vin.

AVSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

St. 9.

V Ljubljani, dne 3. marca 1916.

Leto IX.

Naša valuta.

Gotovo je že marsikdo mislil o vzrokih, ki so povzročili tako padanje vrednosti denarja v vojskujočih se državah. Če pomislimo, da ni samo nemška marka precej izgubila na svoji vrednosti, ampak da je tudi svetovni šterling nekoliko padel, tedaj se nam ni treba čuditi, da tudi naša avstrijska krona nima več one vrednosti, ki jo je imela pred vojno.

Glavni vzrok padanju naše valute leži gotovo v tem, da smo obkoljeni od sovražnikov, ki nam ne dopuščajo izvažati svojih produktov v taki meri, ko smo jih pred vojno. Vsi oni dohodki, ki so se stekali v našo dražvo iz teh izvozov, so sedaj skoro usahnili. Uvoz nasprotno se je primeroma le malo zmanjšal, tako da kaže naša trgovinska bilanca znaten deficit. Uradno je konstatirano, da se je izvoz zmanjšal za 70, uvoz pa le za 30 odstotkov. Naši trgovci morajo torej veliko več plačevati v inozemstvo kot inozemstvo njim.

Pričakovati je, da se te razmere ne bodo nič izboljšale, ampak da bodo postajale vedno slabše, če ne poseže vmes močna državna oblast, ki bo z raznimi odredbami skušala to vrzel med izvozom in uvozom vsaj nekoliko premostiti, da ne bo imelo to prehudih posledic za našo valuto.

Prva odredba vlade je izšla. Glasi se, da morajo vsi trgovci in sploh vsi imejitelji deviz (inozemskih menic) iste izročevati avstro-ogrski banki. S tem bo gotovo že nekaj pomagano, ker bo tako izključena vsaka naši valuti škodljiva špekulacija. Avstro-ogrška banka bo imela torej pregled čez cel izvoz in tako čez celo vrednost inozemskih deviz. Enako bo dobila od trgovcev in bank obvestila, koliko deviz potrebuje, da poplačajo uvoz iz tujine. Avstro-ogrška banka bo v prvi vrsti upoštevala take trgovce, ki uvažajo neobhodno potrebno blago t. j. posebno živež. Druge uvoze posebno one luksuriозна blaga, bo kolikor mogoče omejila, če že ne popolnoma preprečila.

Nadalje bo v stanu Avstro-ogrška banka, ki bo imela natančen pregled o zalogi in popraševanju po devizah, da določi tem primerno stalno ceno.

Pričakovati je tudi, da bo vlada omejila, oziroma otežkočila uvoz luksuriöznih predmetov, da bo šlo na ta način manj našega denarja v tujino.

Vse to pa so seveda le majhna sredstva za izboljšanje naše valute. Poglaviti vzroki padanju denarne vrednosti bodo ostali, dokler bo trajala vojska in deloma tudi še po vojski, dokler ne nastanejo v našem zunanjem prometu redne razmere.

× × ×

Tolmač ptujk:

Valuta: vrednost denarja.

Šterling: angleški denar, reče se tudi: Funt šterlingov.

Produkt: pridelek.

Bilanca: račun o stanju premoženja.

Deficit: primanjkljaj.

Konstatirati: pribiti, dognati, izjaviti kaj.

Banka: denarni zavod, ki se peča pred vsem s kupčijo vrednostnih papirjev, a vodi, oziroma nadzoruje tudi druga trgovska podjetja.

Luksuriöžno blago: razkošno blago.

Glasnik

Avstrijske krščanske tobačne delavske zveze.

NOVA NAVODILA ZA DELITEV PODPOR.

Ministrstvo je dne 11. febr. 1916 izdala nova navodila o tem, kako naj postopajo komisije pri presojanju vzdrževalnih podpor družinam vpoklicanih vojakov. Vsled teh odločb se bodo nekaterim proslcem podpore znatno zvišale, kar je popolnoma pravično, posebno v sedanjí draginji.

1. Doslej so se po § 5. zakona z dne 26. decembra 1912 podpore večkrat skrajšale. Marsikdo je dobil namesto 5 K 20 vin. na dan le po 3 K. Odmeriti se ima vsa podpora, kakor pristojna po številu podpore potrebnih članov družine, in skrajšati se sme le v slučaju, če skupni znesek svojcem pristojnih vsot presega povprečni dnevni zaslužek vpoklicanca. Pri določitvi tega dnevnega zaslužka se bo pri novih

prošnjah oziralo tudi na to, koliko bi sedaj zaslužil, ko so vsled draginje plače in zaslužki večji. (Pri kmetih, obrtnikih in drugih, ki ne hodijo v dnevno in nimajo dnevne plače, se ceni delo, katero opravljajo doma, oziroma se ceni, koliko bi bilo vredno isto delo, ako bi je opravljal drugod proti plači ali drugačni odškodnini. Prošilec za podporo in domači župan naj v prošnji določita vrednost dela vpoklicanega.) Če se je vpoklicancu porodil kak otrok, ali če je otrok dopolnil osmo leto starosti, naj se takrat, ko se vloži prošnja za zvišanje podpore, priloži od župnika izdani uradni izpisek o rojstvu otroka ter naj se v prošnji pove, koliko bi zdaj znašal povprečni dnevni zaslužek vpoklicanca, da se podpora vnovič odmeri.

2. Doslej se je tu in tam oziralo na to, če ima žena ali kak drug član družine kak postranski zaslužek in se je ta zaslužek pri delitvi podpore včasih odtegnil. Odslej se bo pa navadno podpora dajala cela, četudi kdo postrani (če zaslužki niso stalni, ampak če kdo le mimogrede, n. pr. pri obdelovanju polja, ob času setve ali žetve itd.) kaj zasluži, če se to ne more smatrati kot nadomestek za zaslužek vpoklicanca. Ta postranski zaslužek pri ženi, ki je sama, ne sme presegati zneska dnevne državne podpore, ki ji (na Kranjskem 70 vin., in če plačuje najemnino, po 1 K 5 vin. na dan). Ako ima žena enega ali dva otroka, ta postranski zaslužek ne sme presegati poldruge državne podpore, in ako ima vsaj tri otroke pod oslimi leti, ne sme presegati dvojne državne podpore.

3. Kdor plačuje stanarino, dobi višjo podporo. Treba je pa dokazati, da mora stanovati v najetem stanovanju in da je bilo doslej plačevanje stanarine bistveno odvisno od dohodkov iz zaslužka vpoklicanca. V tem slučaju se za otroke oziroma svojce lahko dovoli najemninski prispevek, če žena dobiva državno podporo ali ne.

4. Nezakonski otroci, ako jih je mati seboj privedla, ko se je omožila, in jih je doslej vpoklicanec pomagal vzdrževati, in ako nikogar ni, ki bi se ga moglo postavno k temu prisiliti, da bi jih vzdrževal, so tudi lahko deležni podpore. Doslej so bili nezakonski otroci poročenih brez podpore, kar je

bilo z ozirom na to, da so nezakonski otroci samih mater mogli biti podpore deležni, precej čudno.

5. Po novi določbi smejo podporo dobiti tudi rejenci, ki so bili že pred mobilizacijo vsprejeti v rejo, kakor tudi redniki, obojni pa le v slučaja, če jih je vpoklicanec resnično vzdrževal in nikdo drugi zanje ne plačuje. Zgoraj omenjeni nezakonski otroci ter rejenci in redniki morejo dobivati podporo šele od dneva, ko je bila ta odredba razglašena (11. febr. 1916).

6. Da dobivajo podporo posinovljeni in posinovniki ter žena, ki se je omožila, ko je bil mož že v vojaški službi, se je določilo že z razglasom z dne 24. decembra 1915. Posinovljenje se je moralo zgoditi že pred splošno mobilizacijo.

7. Dobivajo pa podporo tudi otroci, ki so bili rojeni po odhodu moža v vojno službo, seveda šele od dneva svojega rojstva.

Komisije so dolžne, ker se razmere menjajo, stvarno utemeljene ponovne prošnje sprejemati, jih vnovič po storjenih poizvedbah, če so potrebne, natančno preiskusiti in nakaz podpore v svojem delokrogu izpremeniti. Četudi je bila prošnja že večkrat odklonjena, naj stranka dobi pismen in primerno utemeljen odlok na svojo novo prošnjo.

Sklep komisije je sicer končnoveljavjen, stranke se pa smejo zoper tak sklep pritožiti pri administrativnih sodiščih in tudi pri upravnem sodišču. Akti, ki se tičejo obravnav in so bili vloženi pri komisiji, se v slučaju pritožbe ne predlagajo ministrstvu za deželno brambo.

Na koncu se v razglasu komisijam priporoča, da naj se sicer varujejo interesi državnega zaklada, da naj se pa vendar upoštevajo vse razmere prosilcev in naj se naglo in človekoljubno postopa pri rešitvi prošenj.

Določbe te nove odredbe veljajo tudi za nazaj, tedaj imajo do časa, ko je bil kdo vpoklican, vzvratno moč.

Z ozirom na rastočo draginjo se bodo s to odredbo podpore znatno zvišale. Vseh krivic pa odredba še ne bo odpravila, ker pri delitvi podpor prihaja v poštev toliko raznih okoliščin, na katere se zakonodajalec težko ozira. Zato minister članom komisij priporoča človekoljubje.

KOLIKO SE PRIDELA TOBAKA NA CELEM SVETU.

Skoraj mogoče ni podati natančnega pregleda, koliko se pridelava vsako leto tobaka na celem svetu. Prideluje se namreč povsod, tudi v neciviliziranih krajih, kjer seveda nimamo podatkov. Ves tobak, ki se pridelava, se tudi ne prodaja. Po H. Wolfovi statistiki pridelajo tobaka na 325 ha Združene države 319.165 ton, Indija na 296 ha 254.000 ton, Rusija na 47 ha 73.960 ton, Avstro-Ogrska na 66 ha 53.492 ton, nizozemska Indija na 46 ha 52.425 ton, Japonska na 37 ha 41.371 ton, Turčija na 59 ha 40.456 ton, Brazilija na 48 ha 39.036 ton, Nemčija na 16 ha 34.36 ton, Kuba na 23 ha 24.943 ton, Francija na 16 ha 17.424 ton, Filipinski otoki na 18 ha 16.967 ton, Ecuador, Kolumbija na 21 ha 10.994 ton, Mehiko na 13 ha 10.363 ton, Argentinijska na 19 ha 10.160 ton, Kitajska na 32 ha 9296 ton, St. Domingo na 4.5 ha 7547 ton, Grška na 8.6 ha 7500 ton, Italija na 6.5 ha 6690 ton, Alžir na 7 ha 5902 toni, Rumunija na 8.2 ha 5509 ton, Kanada na 6 ha 5131 ton, Belgija na 2.5 ha 4927 ton, Portoriko na 8.5 ha 2800 ton, Angleški Borneo na 3.8 ha 2641 ton, v drugih deželah 8956 ton, skupno torej zraste tobaka na 1147.6 ha 1,059.605 ton.

× × ×

Obrtno izdelovanje kruha. C. kr. deželna vlada za Kranjsko je z veljav-

nostjo od dne 20. februarja 1916 naprej odredila, da se sme uporabljati za obrtno izdelovanje kruha pšenična krušna, pšenična enotna in ržena moka le v množini, ki ne presega 80% skupne teže. Ostali del (20%) sme obstojati iz nadomestilnih snovi (zlasti krompirja in koruze).

Dr. Josip Lovrenčič: »Oče naš!« Obširno in laskavo oceno te brošure so prinesle zagrebške »Novine«, br. 41.

Cene jabolk na Dunaju. Na Dunaju se kaže pomanjkanje finega sadja. Štajerski mašanckarji stanejo od 64—80 v, kanadke od 90—220 vin., kosmači od 80—136 vin, zlata parmena od 64—80 v — za en kilogram. Kdaj bomo začeli pri nas sortirati sadje?

Svinjska mast in špeh iz Ogrske se more dobivati potom županstev. Oglasi naj se pri županu, kdor hoče kaj tega blaga dobiti za čas od 16. marca do 15. aprila 1916, in ondi izve natančnejše pogoje. Sedaj stane 100 kg masti 618 K in 100 kg špeha 540 K. Za zaboje se plača posebej 10, oziroma 8 K.

Draga voda. Na Sedmograškem je konsorcij živinskih trgovcev prodal erarju za več milijonov volov. Izvedelo se pa je, da so prekanjenci dajali živini veliko soli, da je žejna žival bila prisiljena mnogo piti. Vsled tega je bil erar za znatne vsote na škodi, ker je plačeval — vodo. Reč se je nato skončala pred sodiščem tako, da so bili zviti tički hudo kaznovani: eden je dobil 3 leta, eden celo 6 let.

Pametna naredba. Na Nemškem so preišči do 100 kg težki po 100 mark (torej 140 K) 50 kg, oziroma 1 kg po 2 marki. Za težje preišče pa raste cena v odstotkih: za teže od 100—110 kg so dražji 10%, od 110—120 kg 15%, od 120—140 kg 20%, od 140 kg naprej pa 25%. — Pri nas je bilo še nedavno tako, da je imel veljati 149 kg težak preišč 402 K, 150 kg težak pa 552 K.

Karavana.

Viljem Hauff.

Selim Baruh se vsede k trgovcem in je in pije z njimi. Ko pokosijo, pospravijo sužnji posodo in prinesejo dolge pipe in turški sorbet. Trgovci sede dolgo časa in molče in gledajo, kako se dviga v obliki obročkov višnjevim dim, se kopičijo in izlivajo v zraku. Mladi trgovec prekine molk:

»Tako presedimo že tri dni na konju in pri kosilu, ne da bi si kratili čas. Zelo se dolgočasim. Navajen sem, da gledam po kosilu plesalce in da poslušam petje in godbo. Prijatelji, povejte, kako naj si preženemo čas.«

Starejši štirje trgovci kade dalje; vidi se jim, da resno mislijo. Ptujec pa pravi:

»Če dovolite, Vam nekaj predlagam. Ob vsakem počitku naj eden med nami kaj pove.«

»To nam res lahko prežene čas,« pravi stari Ahmet; »sprejmimo, kar je predlagal.«

»Veseli me, ker Vam ugaja, kar sem Vam predlagal. A da vidite, da res nisem predlagal ničesar, kar ni mogoče, pričnem sam.«

Veselo se stisne pet trgovcev bolj skupaj. Ptujec sedi v sredi med njimi. Sužnji zopet napolnijo čaše, namaše pipe svojim gospodom in prižgo tobak z gorečim ogljem. Selim okreпча svoj glas s krepkim požirkom sorbeta; pogladi dolgo brado in prične: Poslušajte torej povest o kalifu Štorklji.

POVEST O KALIFU ŠTORKLJI.

1.

Kalif Hazid je sedel nekega lepega popoldneva lagodno na svojem naslonjaču. Spal je nekaj časa, ker je bilo vroče. Zdaj je zelo vesel. Kadi iz dolge pipe napravljene iz rožnatega lesa, od časa do časa sreblja kavo, ki mu jo toči suženj in si vselej zadovoljno gladi brado. Izkratka: pozna se, da je kalif dobre volje. V tej uri se lahko prijetno govori z njim, ker je vedno mil in ljubeznjiv. Njegov veliki vezir Manzor ga zato tudi vedno obišče ob tej uri. Tudi opisani dan je prišel, a izgleda zamišljen, kar ni bila ravno njegova navada.

Kalif dene pipo iz ust in vpraša: »Zakaj si tako zamišljen, veliki vezir?«

Veliki vezir sklene roki križema čez prsi, pokloni se svojemu gospodu

in odgovori: »Gospod, če izgledam zamišljen, ne vem, a pred gradom stoji krošnjar s tako lepimi stvarmi, da se jezim, ker ne razpolagam s preobilico denarja.«

Kalif je že dolgo časa premišljeval, kako naj razveseli svojega velikega vezirja. Pošlje svojega črnega sužnja pred grad in mu naroči, naj pripelje krošnjarja. Suženj se kmalu vrne s krošnjarjem, malim, debelim možem, temnorjavega obraza, z raztrgano obleko. Nosil je tružico, napolnjeno z različnim blagom: biseri in prstani, bogato kovani samokresi, čaše in glavniki. Kalif in vezir si vse ogledata. Kalif kupi sebi in vezirju lepe samokrese, vezirjevi ženi pa glavnik. Ko hoče krošnjar zapreti svojo tružico, zagleda kalif mal predal in vpraša, če je tudi tam blago. Krošnjar odpre predal in pokaže ovoj s črnikastim prahom in papir z neko posebno pisavo, ki je ne more čitati ne kalif in ne Manzor.

»Oba komada mi je dal neki trgovec,« pripoveduje krošnjar, »ki ju je našel na cesti v Mekki. Ne vem, kaj je z njima. Prodaj vama ovoja poceni, saj ne vem, kaj naj počnem z njima.«

Davek na žganje se bode v Avstriji zopet zvišal za 40 vinarjev pri litru alkohola. Ta davek bo dobila država.

Avstrijska socialna politika 1912—1914.

b) Odmori med delom.

Glede na odmore med delom je izredba z dne 14. septembra 1912 celo vrsto izboljšav. Primerjava kaže, da se mora zdaj dovoliti skoraj povsod enourni odmor, le v nekaterih industrijah je prosto dano pol ure. Profit je, da se tudi ob predloženih odmorih ne sme znižati celoten poldrugourni odmor; medtem ko prej niso v stalnih obratih sploh dovoljevali nobenega odmora.

Dalje določa omenjena odredba, da se delavcem, ki delajo v šitah po največ osem ur, lahko zniža odmor na pol ure.

Nedeljski počitek.

Ureja ga naredba z dne 12. septembra 1912, ki omejuje izjeme postavno prepovedanega nedeljskega dela. Še vedno se sicer dovoljujejo izjeme, a odredba le določa, da se mora dovoliti vsakemu delavcu, ki dela kako nedeljo dlje kot tri ure, bodisi 24 urni nadomestni počitek bodi nedeljo, ali se mu pa mora dati med tednom dva dni vsak dan šest ur počitka. Dela, dovoljena ob nedeljah, se tudi boli omeje.

Nova odredba pooblašča deželne politične oblasti, da smejo dovoliti izjeme posebnim obrtom, n. pr. fotografom, sodavičarjem itd.

Zatvoritev trgovin.

Postava z dne 14. januarja 1910 določa, naj se zapirajo trgovine ob 8. uri zvečer (za živila ob 9. uri zvečer) do 5. ure zjutraj, a pooblašča deželne oblasti, da smejo določati zapiralne ure

Kalif, ki je imel rad v svoji knjižnici stare rokopise, če jih tudi ni znal čitati, kupi spis in ovoj in odpusti krošnjarja. Rad bi pa seveda tudi vedel, kaj obsega spis. Vpraša vezirja, če ne pozna nikogar, ki bi mu mogel prečitati pisavo.

»Najmilostljivejši gospod in vladar,« mu odgovori, »pri veliki mošiji stanuje nek mož, Selim Učeni mu pravi. On razume vse jezike. Pokličite ga. Morebiti pozna tudi ta skrivnostna znamenja.«

Kmalu so poklicali učenega Selima. »Selim,« ga nagovori kalif, »Selim, pravijo, da si zelo učen. Poglej nekoliko v ta spis, če ga moreš čitati. Če ga prečitaš, ti podarim novo praznično obleko, če ga pa ne moreš prebrati, dobiš dvanajst udarcev na lica in petindvajset na podplate, ker ne zaslužiš imena Selim Učeni.«

Selim se prikloni in govori: »Zgodi se, kar želiš, o gorpod!« Dolgo ogleduje pisavo, a kar zakliče: »To je latinsko, o gospod, če ni, me obesil!«

»Torej, kaj pa je zapisano,« zapove kalif, »če je latinsko!«

prej (ob 7. uri zvečer) in odpiranje pozneje.

Delo žensk in mladoletnih.

Napredka ne moremo beležiti. Avstrija se je sicer udeležila mednarodnega posveta leta 1913. v Bernu, ki je določil

1.) Mladoletni pod 16. letom ne smejo delati med 10. uro zvečer in 5. uro zjutraj. Dovoliti se jim mora neprekinjeni nočni počitek vsaj 11 ur.

2.) Ženske ne glede na starost in mladoletni pod 16. letom ne smejo delati na dan nad 10 ur ali na teden nad 60 ur vseh šest delavnikov tako, da smejo delati največ 10½ ure na dan. Delovna doba se mora prekiniti z več odmori in sicer po prvih šestih urah mora znašati odmor vsaj pol ure.

Zdravstvo.

Napetost ali napenjanje. Kdor je napet, naj si utira vsak dan dvakrat trebuh z arnično tinkturo, naj se ogiblje težkih jedi, prevelikega sedenja, pa tudi predolge hoje, mrzlega tlaka in mokrega obuvala. Napetost po kosilu olajša požirek črne kave, v kateri se je kuhala kumna. Majaronov ali metin čaj, zobanje janeža pomaga tudi. Za hud slučaj napetosti si deni na trebuh majaronov obkladek ali smolnat obliž.

Zgaga mine rada, če uživaš nekaj dni v prah stolčene žgane jajčje lupine. Tak prah izčisti želodec, odpravi mrzlico in krepi život. — Tudi požirek tavžentrožinega čaja odpravi zgago. Ne zdravo pa je vživati za zgago vsak dan sodo ali druge praške, ki samo želodec oslabe in so dostikrat vzrok hudih želodčnih bolezni.

Bode mel Če te bode v pasu, namoči otiračo v jesihi in si jo ovij okrog pasu, vrh nje si ovij suho volneno omočajo. Ko se je segrela otirača, ie minul navadno že bodec, če ne pa namoči še drugo. Kjer ni jesiha, zadostuje mrzla voda. — Dober je tudi obkladek pšenične moke in hrena. — Kogar napade bodec na poti, si nabere ali natrže lahko brezovega lubja, tropotca ali kaj podobnega in dene za pas. — Pri hudem bodcu je treba takoj poslati po zdravnika. — Za bodec v pljučih je najboljši obkladek kisli kravji sir, če tega ni, pa vzemi kislega zelja, sveže čebule, jesiha ali vsaj vode. Treba je takoj zdravnika, tako tudi, če bode močno po črevih. Marsikdo se krči in poskuša vse po vrsti, ko ga bode in kolje po trebuhu, ko je že zamujeno, pa pošlje po zdravnika.

Okno v svet.

Matej Kozelj, kaplan v Dobropoljah, je po kratki bolezni umrl dne 29. decembra 1915 in je bil dne 31. decembra pokopan na dobropoljskem pokopališču. Rajnik je bil doma iz Tunjic pri Kamniku. Služboval je kot kaplan v Velikih Laščah, v Ribnici, na Krki in nazadnje v Dobropoljah, kjer ga je dohitela smrt. Pokojni je mnogo delal v združni organizaciji. V Velikih Laščah je svoj čas zgradil društveni dom,

kjer je nastanjeno ondotno Kmetijsko društvo. Dalj časa je bil tudi odbornik Zadrugne zveze v Ljubljani. Naj v miru počiva!

Koliko se pridelava krompirja. Množino pridelanega krompirja, ki je osobito sedaj tako važna hrana, je mogoče približno dognati na podlagi statistike o povprečnem pridelku krompirja v zadnjih petih letih. Povprečno se namreč na celi zemlji pridelava krompirja okoli 141.637.000 ton. Največ ga producira Nemčija, približno okoli 43.286.000 ton na leto, potem Rusija preko 31 milijonov ton, Avstro-Ogrska 18.440.300 ton, Francija nad 13 milijonov ton in Anglija okoli 8 milijonov ton. Skupaj se pridelava v Evropi okoli 128 milijonov ton krompirja, t. j. 90 odstotkov svetovnega pridelka, v Ameriki okoli 11 milijonov ton, v Avstraliji okoli 537.000 ton in v Afraki 105.000 ton.

Ogrski državni dohodki in dolgovi.

Sedaj objavljeni računski sklep za prvo polovico leta 1914 izkazuje pri rednem in izrednem gospodarstvu primanjkljaja 64.938.000 K, dočim se na drugi strani izkazuje prebitok 36.893.000 K. Obračun državnih dolgov izkazuje povišek za 246.273.000 K. Vrednost nepremičnega premoženja v deželi se ceni po državni inventuri z zneskom celih 5.614.817.589 K. Premoženjska bilanca izkazuje aktiv 9.941.868.846 K, kateri stroje nasproti državnim dolgovim v znesku 6.442.497.382 K.

Za pustno nedeljo 5. marca, za pustni ponedeljek 6. marca in za pustni torek 7. marca je preskrbel »Kino Central« v deželnem gledališču Ljubljancanom za izborna razvedrila. Že ob pol 11. uri dopoldne v nedeljo prične s predstavami izvrstne burke »Robert in Bertram« ali »Veseli vagabundi«. Videti to burko je poseben užitek, ker v njej sodelujejo najslavnejši komiki Bonn, Burg itd., katerih sicer v naših malih razmerah v Ljubljani ne moremo videti. Velezanimiva bo tudi točka: »Obisk bolgarskega cara v avstrijskem glavnem stanu«.

Pri zaprtju se ne vzame kakšno črevo dražeče, želodec slabeče odvajalno sredstvo, temveč Fellerjevo želodec krepčajoče, nalahno odvajajoče rabarbarske kroglice z zn. »Elsa-Pillen«. To rastlinsko naravno želodčno sredstvo zasluži prednost pred vsemi umetno izdelanimi odvajalnimi sredstvi in pred vsemi črevo dražečimi mineralnimi vodami. Ženske in otroci ga radi uživajo. 6 škatlic pošlje franco za samo 4 K 40 h lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 264 (Hrvatska). Moralo bi biti vedno pri hiši, ravno tako preizkušeno zanesljivi Fellerjev »Elsa-Fluid«, 12 steklenic franco 6 kron. (ef)

Za smeh in kratek čas.

»Deset let že študiraš na dunajskem vseučilišču, pa še zdaj nisi napravil izpitov. Kaj vendar misliš?!«

»Delati izpite na ljubljanskem vseučilišču.«

Odbornik brez glave.

Uradnik Ribič je slonel v mraku na oknu svojega stanovanja ter ogledoval promet na obljedeni ulici. Kar zapazi na ulici svojega tovariša Raka, ki se je bližal njegovemu stanovanju.

»Ta je pa gotovo namenjen k meni, a nič kaj ljub mi ni ta obisk,« mislil si je Ribič, ter naglo naročil svoji služkinji, naj ga zataji in reče, da ga ni doma.

Rak se je res oglasil, a ker mu je služkinja zatrdila, da gospoda Ribiča ni doma, je odšel.

Naslednji dan, ko pride Ribič v urad, nahruli ga Rak: »No, kje si bil pa sinoči? Hotel sem te obiskati, pa mi je služkinja zatrjevala, da te ni doma.«

»Sejo, prav važno odborovo sejo sem imel,« lagal je Ribič.

»A, tako! Potem mi je pa jasno, zakaj si pustil glavo — doma na oknu!«

Izdajatelj Fran Ullreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

Vtiranje z

v nad stotisoč zahvalnih pismih in od mnogo zdravnikov priporočenim bolečine lajšajočim, oživlajočim rastlinskim esencnim fluidom z zn.



odstrani Vaše bolečine. 12 steklenic franko za 6 kron pošlje lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 264 (Hrvatska). Uporablja se posebno pri bolečinah vsled revmatizma in prehlajenja, kajti

stori dobro!

Gospodarska zveza v Ljubljani

ima v zalogi:

jedilno olje, riž, čaj, kakor tudi vse drugo specerijsko blago.

Oddaja na debelo!

Za Ljubljano in okolico je otvorila

mesnico

v semenišču v Šolskem drevoredu
kakor tudi

specerijsko trgovino

na Dunajski cesti št. 30.

Kdor pristopi kot član h „Gospodarski zvezi“, dobi izkaznico, s katero ima pravico do nakupa v mesnici in trgovini.

Najboljša in najcenejša zabava
v Ljubljani je v

Kino Central

v deželnem gledališču.

Obiskujte vedno »Kino Central«, kjer se za mal denar dobi bogato razvedrilol

Razširjajte med delavstvom Vaše glasilo
„Našo Moč“.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg št. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebšine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta. **Priznana nizke cene!**

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha. **Vedno sveže blago!**

Najboljša, najsigurnejša pril. ka za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

pril. čje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4 ³/₄ %

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohramilnične položnice brezplačno na razpolago.

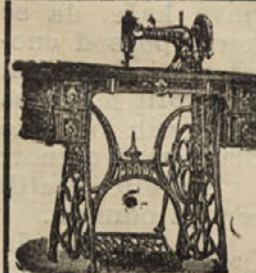
Načelstvo.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadatajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom. Velika izber vezenin, čipk, rokavio, nogavio, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih robov, ovrtnikov, zavrataio, volne, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.



Priporočamo cenjenemu občinstvu edino domačo tvrdko

Ignac Vok
pečjalna trgovina šivalnih s'rojev in koles

Ljubljana, Sodna ul. 6,

katera ima po ugodnih cenah in obrokih od strokovnikov priznana najboljšeešivalno stroje v Evropi in to so PFAFF 10letna pismena garancija! Pouk o vezenju vsak č s brezplačno. Pridni posredovalec se iščejo.